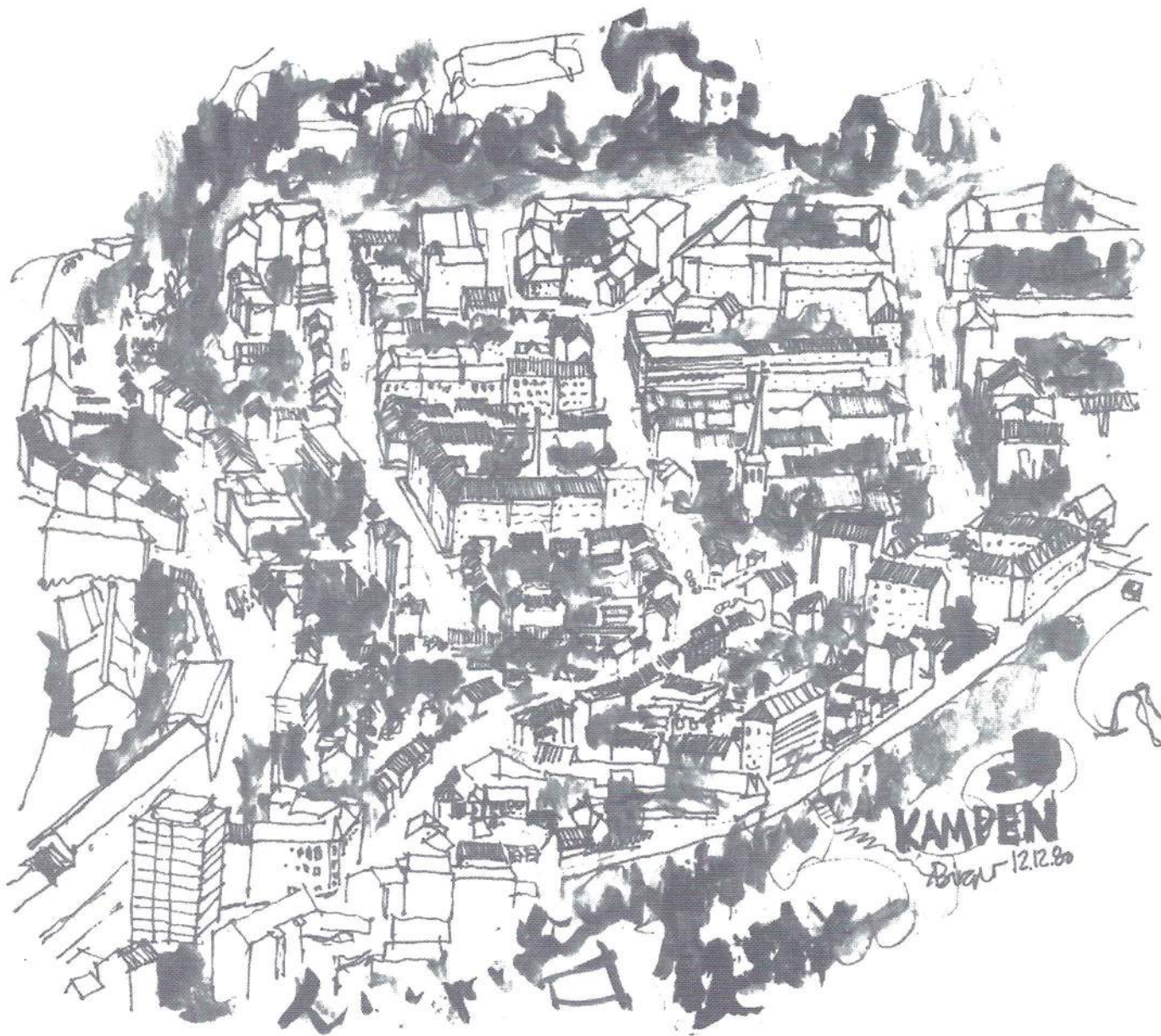

KAMPENKALENDEREN 2004

DAGLIGLIV PÅ KAMPEN

Illustrasjon: Birger Dahl 1980

Utgitt av Kampen Historielag

Kr 50,-

Utgitt av
Kampen Historielag
Bøgata 21
0655 Oslo

I redaksjonen: Lone Klem, Kari Korbøl, Sissa Lindqvist,
Christine Bergh-Smith, Gro Aschim, Sverre Syversen, Siri Bryn.
Takk til alle bidragsytere!

Layout: Siri Bryn
Repro og trykk: Kampen Grafisk AS
Opplag: 850

Foto: John Dahling

Melkebutikken

På bildet – som er tatt i 1970-årene – ser vi murgården Sonsgt 3, og Nittedalsgt 2. Sonsgt 3 - Kampen Terrasse, er et frittstående borettslag som ble ferdigstilt i 1932. Grunnmuren på bildet av Kampen Terrasse var for øvrig farfaren min med på. Han var murarbeider og arbeidet på bygget etter at familien min flytta inn i 1932. Nittedalsgt 2 blei også kalt Torjussgården etter familien Torjussen som bodde i 2. etg der. Flere av beboerne hadde tjeneste i Parkvesenet og rakte løv i Kampenparken. Inne i portrommet sto ofte gutta i strøket og kasta kniver på det velegna tregulvet der. (Forhanda, bakhanda, grekern, jøden, russern, silda, slåproppen). Knivkastinga var nok ikke så velsett av dem som bodde der og det blei lett bråk av det. Heldig da at politimannen Fjelstad bodde der.

På hjørnet av gården holdt skomaker Andersen til. Roger Gulbrandsen forteller at han ikke var så nøye på det. «Pusse dem kan du gjøre hjemme», blei Rogern fortalt da han påpekte at skoene han fikk tilbake var temmelig støvete. Nittedalsgt 2 blei rivi på slutten av 1980-tallet.

Irmabutikken i Kampen Terrasse var opprinnelig en ekte melkebutikk – og frøkendrevet. Da gården var ny var det frk Olsen som drev den et par år. Hun bodde i 2.etg rett over melkebutikken og hadde faren sin boende hos seg. Frk Eriksen overtok driften på midten av 30-tallet. Frk Eriksen bodde i leiligheten jeg bor i nå, i F-oppgangen

i 1. etg i Sonsgt 3. Til å hjelpe seg hadde hun frk Larsen i leiligheten ved siden av. Frk Larsen gikk med høye puls- vanter og så alltid ut som om hun frøys. Det var da også kaldt i butikken for melka blei oppbevart i en stor kum. Nysilt for seg og skumma for seg. Så kom kundene med spenn som melka blei helt oppi.

Bakrommet i butikken var det nok en del som hadde et anstrengt forhold til, for der kom det den 1. i hver måned en dame fra forretningsføreren som satt og krevde inn husleia.

Irmabutikken ble lagt ned på midten av 70-tallet. Siden har ingeniørbedriften Karma og Krosvik holdt til der.

Per Kristian Hansen

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
1				1	2	3	4
2	5	6	7	8	9	10	11
3	12	13	14	15	16	17	18
4	19	20	21	22	23	24	25
5	26	27	28	29	30	31	

Foto: Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek

Bakgårdsdrømmer

Bakgårdene på Kampen ser ikke lenger ut som på dette bildet. De fleste er idylliske blomsterhager med krydderurter, gressplener, lekeapparater, utemøbler i sittegrupper, grillovner, bevaringsverdige antikviteter og annet som et velferdshjerte kan begjære. Likevel finnes de viktigste elementer i fotografiet stadig vekk i hver eneste av våre moderne bakgårder: søppelbøtter som fylles og tømmes dag for dag, snø som ut på våren blir svart og råttent, og til alle tider: barns lek og drøm.

Hvorfor bringer vi dette bildet? At dets kontraster er dekorative og interessante er én ting, men hva med dets innhold? Det er tankevekkende. En påminnelse om forskjellen på før og nå?

En utfordring til fantasien? Til samvittigheten?
Velg selv.

Lone Klem

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
5							1
6	2	3	4	5	6	7	8
7	9	10	11	12	13	14	15
8	16	17	18	19	20	21	22
9	23	24	25	26	27	28	29

Foto: Norsk Teknisk Museum

Kampen Mek. Verksteds kontorpersonale 1932

Her ser vi de mannlige funksjonærene som har pyntet seg for fotografering – eller var dette daglig antrekk? Noen ser ut til å ville framstå som herrer på byen, andre som aktverdige familiefedre. Legg merke til arbeideren med six-pence lue som titter ut av vinduet.

Kampen Mek. Verksted ble stiftet av Lars Engebretsen, bondesønn fra Hallingdal i 1865. Han gikk i smedlære i Drammen før han dro til Oslo i 1860. Han arbeidet hos både Akers Mek. og Myrens Verksted og tok tegneskole før han i 1862 startet egen smie på Sørliløkken, trolig i Finmarksgata. Han hadde startkapital på 21 spesiedaler og en læregutt i smia. Virksomheten vokste raskt og i 1865 etablerte han Kampen Mek. Verksted som allerede i 1870 hadde 110 ansatte. Så raskt kunne det skje på 1800-tallet med nasjonsbygging og en vekstperiode vi knapt har sett maken til hverken før eller siden. Det særegne med Kampen Mek. Verksted er at grunnleggeren til en så stor industrivirksomhet ikke var en ingeniør med kapital i ryggen men en «mann av folket» som startet med to tomme hender.

Norsk Teknisk Museum har deler av bildearkivet fra Kampen Mek. Verksted som viser tyngre maskiner og utstyr de leverte på 1920 og -30 tallet. Det er særlig mange leveranser til skipsfart og treforedling – det kan tyde på samarbeide eller konkurranse med både Akers. Mek. og Myrens Verksted.

Kampen Mek. Verksted inngikk i Aker-konsernet de siste årene før det ble nedlagt i 1973.

Sverre Syversen

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
10	1	2	3	4	5	6	7
11	8	9	10	11	12	13	14
12	15	16	17	18	19	20	21
13	22	23	24	25	26	27	28
14	29	30	31				

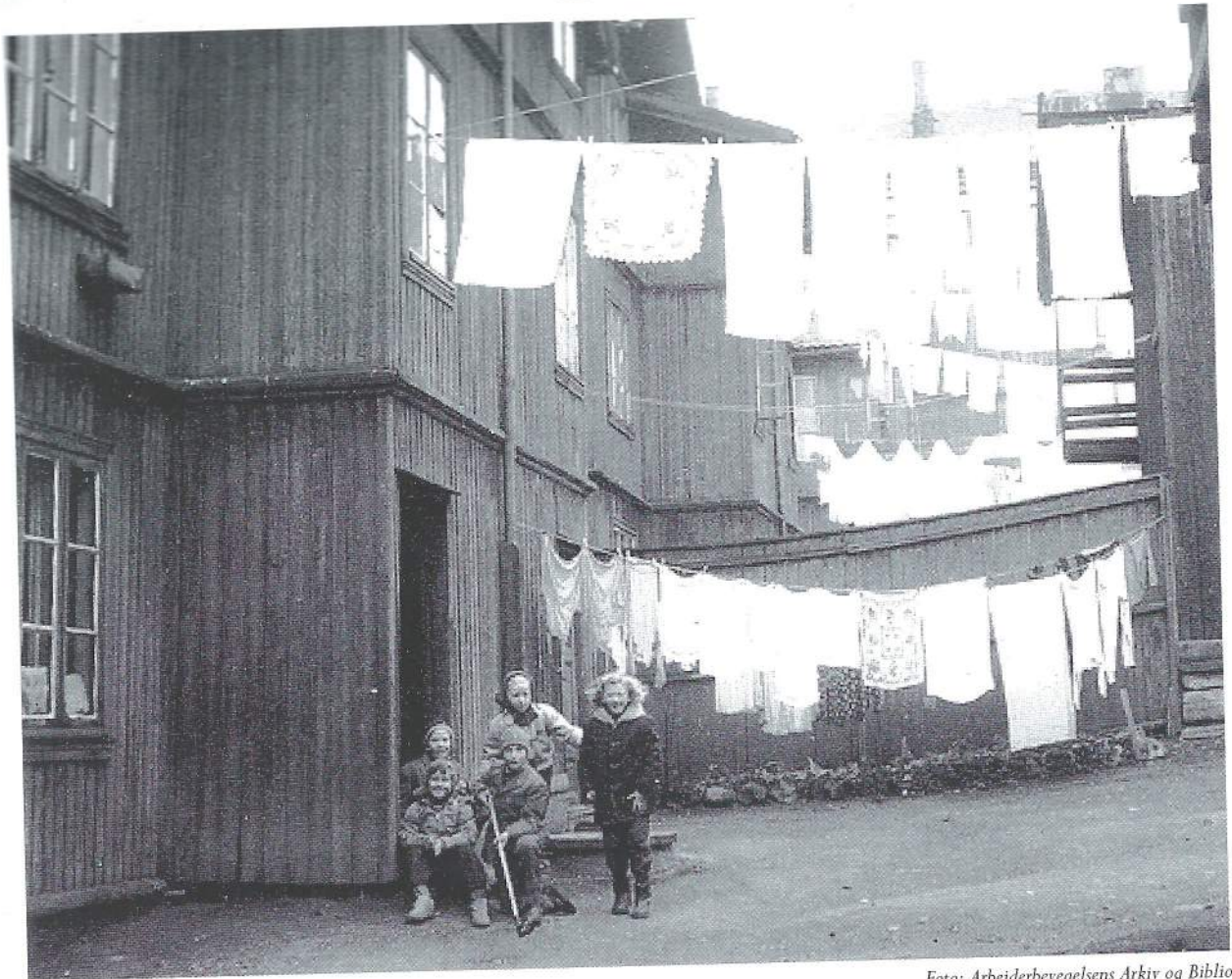

Foto: Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek

Vårlig storvask

Månedens fotografi er fra Norderhovsgata 3, på folkemunne kalt Familiekroken. Bildet med den blafrende storvasken ble i sin tid brukt i en reportasje i daværende Arbeiderbladet. (Nå Dagsavisen.) Bildet er tatt ved påsketider, trolig i 1955. Storvasken kan endelig henges ut. Gjennom hele vinteren måtte vasken henge til tork inne på kjøkkenet.

Barna på bildet er Eva Kristiansen fra Norderhovsgate 1, Øyvind Olsen (han byttet senere etternavn til Gyldensten), han bodde i Ullensakergata 7. Der bodde også Karin Johansen, mens Per Arne Lyder Olsen, bodde i nummer 4. Per Arne emigrerte til USA som 16 åring og ble hotelleier i Massachusetts. Sistemann i flokken er Bjørg Ekdal fra Kjøllberggata.

I Familiekroken var det fint for oss barna da alle kjente alle. Dette ga oss en trygg ramme rundt vår oppvekst. Min familie (Karin Johansen) var et godt eksempel på lokalnavnet Familiekroken. Min bestefar

drev blikkenslagerverksted i kjelleren på Ullensakergata 7 og bodde selv med bestemor i første etasje. Min far, mor og jeg bodde i naboeliligheten, min tante og onkel bodde i Norderhovsgate 3 hvor bildet er tatt.

Mange av de andre familiene hadde lignende familitilknytninger.

Karin Ask (Johansen)

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
14				1	2	3	4
15	5	6	7	8	9	10	11
16	12	13	14	15	16	17	18
17	19	20	21	22	23	24	25
18	26	27	28	29	30		

Foto: Sverre Syversen

Mikael og Ola diskuterer sykling

Guttene bor i nabogårdene Norderhovgate 11 og Kampengata 11. Da bildet ble tatt i 1998 var de 6 år – nå er de 11 og går i samme klasse på Kampen skole. I Kampengata 11 er det en liten asfaltert plass med et epletre på midten. Der er det fint å streke opp en paradiset eller å sykle i ring rundt treet – mange barn har lært å sykle der. Så snart eplekartene kommer vil alle barna smake, men når eplene blir modne og faller ned er det nesten ingen som bryr seg om dem lenger.

Bakgårdene i hele kvartalet henger sammen så barna har et stort område å leke på. Dette er et resultat av et kommunalt prosjekt fra slutten av 80-årene for åpning av bakgårder. Bak buskene i venstre kant av bildet ligger vinduene inn til Gunnar Ruuds cateringkjøkken. Her sitter ofte strøkskattene på vindusbrettene og titter håpefullt på mens de hvitkledde damene innenfor lager rekesnitter og andre lekkerbiskener – det hender det vanker en godbit gjennom vinduet.

Kampengata 11 er bygget på den såkalte Valvoline-tomta og ble nyinnflyttet i 1986. Her var det lager av

smøreoljeprodukter bak en høy plankeport mot gata. Kampen Menighet var byggherre, og meningen var at huset skulle romme prestekontor og boliger for ansatte i menigheten. Av forskjellige grunner ble huset solgt som 4 vanlige boligseksjoner så snart det var ferdig.

Sverre Syversen

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
18						1	2
19	3	4	5	6	7	8	9
20	10	11	12	13	14	15	16
21	17	18	19	20	21	22	23
22	24	25	26	27	28	29	30
23	31						

Foto: Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek

Sommerdag i Familiekroken

Det var ikke hver dag fotografen var til stede, men denne sommerlige dagen ble det knipset i Ullensakergata 7. Fotografen har fanget tre generasjoner av familien Andersen. Mor Ågot Andersen sitter i midten foran med barnebarna Iris og Espen ved siden av. Bak til høyre sitter datteren Ingrid, hun het Haugen som gift, og til venstre datteren Åse. Hun tok navnet Feyling-Gruber da hun giftet seg.

Ullensakergata 7 er en del av Familiekroken, og der vokste også Karin (Johansen) Ask opp. Hun lekte mye sammen med Iris, som var jevnaldrene.

– Vi bodde i én leilighet, og besteforeldrene mine i naboileiligheten. Familiene prøvde alltid å få leilighet til ungene sine i Familiekroken, for generasjonene ville gjerne bo sammen. Det var trygt og godt. Jeg bodde der fra jeg ble født i 1947 til jeg giftet meg i 1969, forteller Karin Ask.

– Pikerommet mitt var bak vinduet til venstre, mens Åse bodde til høyre.

– Om sommeren var alle ute i gården, både voksne og barn. Det var ofte trekkspillmusikk. Han som spilte het Rolf Olsen, han var god, minnes Karin Ask.

Mona Larsen

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
23		1	2	3	4	5	6
24	7	8	9	10	11	12	13
25	14	15	16	17	18	19	20
26	21	22	23	24	25	26	27
27	28	29	30				

«Postmann Thor» gikk med posten på Kampen på 1960- og 70-tallet. Bildet er tatt av Jon Dahling (1926 - 2003) som drev fotobutikk på Nedre Kampen / Tøyen fra slutten av 1960-tallet og frem til 1987.

Postombæring på Kampen

Postmann Thor var en kjent figur på Kampen på 1960- og 70-tallet. Bildet er fra 1970, og han har på seg Postens sommeruniform i brungrønn farge med knapper og striper i gult metall. Stripen på jakkeermene viser at Thor var budformann. Denne uniformstypen ble innført i 1962, og var, med mindre endringer, i bruk til 1985. I den varmeste sommertiden var det tillatt å gå uten uniformsjakke og slips, men uniformsreglementet forutsatte da at skjorteermene var oppbrettet og at det ikke ble brukt bukseseler eller vest. Fra 1967 ble det også, under samme forutsetninger, tillatt å gå uten lue.

Budtjenesten i området som Kampen hørte til var frem til 1962 organisert fra Oslo hovedpostkontor. Deretter ble postomdelingen styrt fra egen budavdeling på Rodeløkka postkontor. I 1963 ble de nå så velkjente sonetallene for Oslo innført, og tidligere ombæringsdistrikt Oslo NØ fikk adressen Oslo 5. Budene hadde sine faste ruter, og arbeidstiden ble målt opp etter et system med normer. Dette innebar at budene kunne gå hjem når gjøremålene knyttet til ruta var utført. Dermed kunne det bli korte arbeids-

dager om sommeren, men forholdsvis lange arbeidsdager om vinteren når det var mye post og vanskelige føreforhold.

Underpostkontor II Kristiania-Kampen ble opprettet 01.10.1914 i Hagegata 25. Navnet ble i 1925 endret til Oslo-Kampen, og fra 1962 het det bare Kampen. I 1954 flyttet postkontoret til lokaler i Ringgaten 1, og i april 1977 flyttet postkontoret til Tøyensenteret. Navnet ble da endret til Tøyen postkontor.

Gro Aschim

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
27				1	2	3	4
28	5	6	7	8	9	10	11
29	12	13	14	15	16	17	18
30	19	20	21	22	23	24	25
31	26	27	28	29	30	31	

August

Moten har forandret seg gjennom tidene...

Her er Ella og Gerd Eriksen på «storehøyden» i Kampens park en dag tidlig på 60-tallet.

Vi har virkelig pyntet oss. Ella har fått besøk av kjæresten sin, det er han som er fotografen. Vi bodde i Sonsgate 7 til venstre på bilde. Lillesøster Gerd har stått til konfirmasjon og bl.a. fått ny kåpe. Den synes hun var kjempefin, pepitarutete og med fôr av en slags tynn skumgummi. Den sto nesten av seg selv når hun tok den av. Så har vi spisse høyhælte sko med matchende veske og vanter – stilig! Frisyren var viktig den gang som nå. Vi brukte lang tid foran speilet før frisyren ble høy nok, for ikke å snakke om all den hårlakken vi brukte. Elnett gikk det mye av. Vi lå med ruller i håret hver eneste natt.

Som mange andre vokste vi opp på 1 rom og kjøkken. I stua – som ikke var stor – hadde vi køyesenger, sovesofa med salongbord, fars ørelappstol, spisestue og en svart ovn. Ikke mye plass å leke på der. Vi lekte ute sommer og vinter, takk og pris for Kampens park.

Huskene, sandkassa og badebassenget ble flittig brukt om sommeren, og skøytene om vinteren. Litt lenger bak i parken, populært kalt «Kjærligheten», lagde vi noen fantastiske sklier om vinteren. De gikk fra toppen av parken og rett ned i Økernveien. Et gjerde nederst

stoppet oss så vi ikke sklei rett ut i veien. Dessuten var det jo ikke den trafikken dengang.

Vi som gikk i samme klasse på Kampen skole har hatt flere sammenkomster gjennom årene. Den siste var da vi feiret at det var 40 år siden vi gikk ut av 7. klasse. Den sammenkomsten hadde vi på Kafe Kampen.

Kjempehyggelig.

Ella Solli

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
31							1
32	2	3	4	5	6	7	8
33	9	10	11	12	13	14	15
34	16	17	18	19	20	21	22
35	23	24	25	26	27	28	29
36	30	31					

Melkebutikken i Bøgata 24 tidlig på 1950-tallet. Bildet er fra en demonstrasjon av Frionor-produkter, og husmødrene følger nøye med. Til høyre i bakgrunnen sees eierne av butikken, Elin og Walter Allum. Kilder: Oslo Byarkiv og Terje Allum, foto utlånt av Terje Allum.

Allums melkebutikk i Bøgata 24

Hjørnebygningen i Bøgata 24 ble bygd i 1877 av overrettssakfører Schibsted, en av den tidens boligspekulanter. Branntaksten fra 1884 viser at gården var solgt videre til handelsborger N.C. Westberg, som eide gården frem til ca. 1900 da kjøpmann Franz Allum overtok. Eiendommen var på det tidspunkt taksert til kr. 27.200. Bøgata 24 var opprinnelig en del av Bøgata 22, men eiendommen var i branntakst fra 1889 delt i nr. 22 og 24. Bøgata har sitt navn etter Bøløkka, en av Kampens mange løkker.

Det har vært butikk i hjørnelokalet i 1. etasje helt fra starten. De første årene var det sannsynligvis bakeri her, men en gang før 1900 ble lokalet gjort om til melkebutikk, den tidens kolonialbutikk. Franz Allum drev melkebutikken sammen med sin kone Jeanette i mange år før en av hans fire sønner, Walter Allum (f. 1902), overtok en gang på 1930-tallet. Ekteparet Walter og Elin Allum (f. 1895) drev

hjørnebutikken i en årrekke, frem til de gikk av med pensjon på 1960-tallet. Paret forble barnløse, og Elin Allum arvet gården etter sin manns død. Hun eide gården til 1980-tallet da den ble solgt ut av familien. På 1970-tallet var det gardinbutikk i lokalene, og i dag er det kiosk og videobutikk i Bøgata 24.

Gro Aschim

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
36			1	2	3	4	5
37	6	7	8	9	10	11	12
38	13	14	15	16	17	18	19
39	20	21	22	23	24	25	26
40	27	28	29	30			

Foto: Sverre Syversen

Tante Bjørg i Parken

Siden september 1966 har jeg stått her og tatt i mot ungene på Kampen. Til å begynne med var det bare et leskur, med tre vegger og tak, utedo og kaldt vann – bare om sommer'n, for vannet frøs om vinter'n. Det var ofte iskaldt om vinter'n, ikke fikk vi skifta bleier, og ungene måtte sitte og spise hardfrossen mat med vottene på.

I 1985 fikk vi nytt hus av kommunen, vi flyttet inn i 1982, det er det som står her nå. Da fikk vi varmt vann, klosett, oppvaskbenk, kjøleskap, telefon og fax – vi har fått det så fint så.

Da Oslo kommune overtok i 1977 fikk jeg fast lønn hele året, før det var jeg avhengig av at foreldre betalte, og du vet «Parken» var stengt fra 1. juli til 15. august, så da gikk jeg uten lønn.

Jeg er glad i jobben min, jeg liker unger, og foreldre er så hyggelige. Jeg tror jeg kjenner de fleste på Kampen. Når jeg går her hilser omtrent alle og roper: – Hei tante Bjørg! De har vært i parken, vet du.

Jeg trives med å være ute, kunne ikke tenke meg å jobbe inne nå. Jeg er 66 år, og så lenge jeg orker og helsa holder fortsetter jeg her i «Parken».

Her er så fint med store trær, skygge og sol, frisk luft og ingen trafikk som forstyrrer.

Trodde aldri jeg skulle bli så lenge i «Parken», men slik er det blitt.

Bjørg Lybekkbråten og Sissa Lindqvist

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
40					1	2	3
41	4	5	6	7	8	9	10
42	11	12	13	14	15	16	17
43	18	19	20	21	22	23	24
44	25	26	27	28	29	30	31

November

Foto: Oslo Bymuseum

Pølsebod i Bøgata

Albert Nordengen fortalte i sitt kåseri fra ungdomstiden i Kolstadgata, at en vedkjører som bodde i samme gården drev en pølsebod som attåtånering om kvelden. Hans bod var et hull i et plankegerde der hvor Grønlandshagen nå ligger. Dette bildet er utlånt fra Oslo Bymuseum og viser en slik pølsebod i Bøgata i 1935, rett over gata for Bydelshuset og dagens Kampen Bistro. Nå er det 3-retters med gode viner som gjelder på Kampen. Den gangen var det enklere forhold.

En primus med vannkjele på baksiden av et hull i gjerdet. Og reklameskilt: Varme pølser. Hvem som drev denne pølseboden vet vi ikke noe om. Våre eldre informanter husket boden, men kunne ikke fortelle så mye rundt den.

Ellers er idrettsarrangement som skøyte løp, fotballkamper og Holmenkollsøndag store pølse-salg dager – da med pølseboden hengende rundt halsen.

Christine Bergh-Smith

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
45	1	2	3	4	5	6	7
46	8	9	10	11	12	13	14
47	15	16	17	18	19	20	21
48	22	23	24	25	26	27	28
49	29	30					

Foto: Omreisende fotograf

Søndagskaffe hos tante Valborg

Bordet er dekket, det er kaker og kaffe, og familien er samlet til en liten hyggestund. Det tomme plateomslaget som ligger i sofaen, kan tyde på at det er satt en plate på grammfonen.

Familien titter litt anspent på fotografen. Han hadde bare banket på døra og spurt om familien ville fotograferes, noe de altså har sagt ja til. Denne fremmede fotografen har forevige en ganske vanlig familie som er samlet rund kaffebordet, sannsynligvis en søndag, i 1925.

Til venstre på bildet sitter Valborg Karlsen som er tante til nummer to fra venstre, Karla Ingebretsen og mannen helt til høyre, Toralf Ingebretsen. I midten sitter Toralfs kone, Jenny Ingebretsen og deres datter Åse.

Valborg er enke og leier denne leiligheten i 2. etasje i Bøgata 5. Hun har slett ikke bodd alene her. Da hennes søster ble syk og ikke kunne ta seg de fire barna sine, flyttet alle inn til tante Valborg. I flere år bodde hun og fire, etter hvert store barn i denne

toroms leiligheten. Da Toralf «måtte gifte seg» spurte han om ikke kona og han kunne bo der sammen med de andre, og det fikk de selvfølgelig. Lille Åse ble født i 1919, og den lille familien ble boende sammen med de andre i nok et år. Altså bodde det da seks voksne og et barn på de to rommene.

Berit Andersen

	Man	Tirs	Ons	Tors	Fre	Lør	Søn
49			1	2	3	4	5
50	6	7	8	9	10	11	12
51	13	14	15	16	17	18	19
52	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		